

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszáma: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 79. szám

Kedd

Cluj-Kolozsvár, 1932 Szeptember 13

Látszat-adó

is szerepel Mironescu pénzügyminiszter új adóleszállítási törvényjavaslatában, amit bizonyára a népszövetségi szakértőkkel folytatott tanácskozás után szerkesztett meg. A külföldi mintára behozandó látszat-adó mindazokat az adófizető polgárokat fogja újabb teherrel sújtani, akik látszat szerint több adót képesek fizetni, mint amennyit az adóprés ki tud belőlük szorítani. Az új látszat-adó szerint minden cseléd, illetve háztartási alkalmazott után évi tízezer lej, minden autó után pedig évi hatvanezer lej kell fizetni.

Nem győzzük eléggé figyelmébe ajánlani a genfi és bukaresti pénzügyi zseniknek, hogy ezzel a látszat-adóval egy kis baj lesz. A teljesen kiszípolozott adófizetők nem csálhatnak, de a látszat csalni fog, mert akinek háztartási alkalmazottja, vagy autója, szóval meglehetősen jövedelme van, feltéve, ha ezt tisztességes uton szerzi, még nem biztos, hogy az amugy is elviselhetetlen rendes adója mellett még ezt az ugynevezett látszat-adót is képes lesz kiizzadni. Miből fizessen majd a sok nagyszámú s kevés jövedelmű család majdnem havi ezer lej látszat-adót, amikor a nélkülözhetetlen cseléd havibére a drága ellátással együtt sokkal többre rug, mint ezer lej.

Az autók után sem sok jövedelemmel kecsegteti az államot a látszat-adó, mert nem hisszük, hogy sokan fognak évi hatvanezer lejjel megadózott autót tartani, amikor a pénztelenséggel járó árcsökkenés miatt nyolcvan-százezer lejt már egy teljesen újrendszerű autót lehet vásárolni.

Azt hisszük, hogy a kormány ezt a nem sok bevétellel kecsegtető adónemet csak a látszat kedvéért, szemfényvesztésül, az agyonterhelt éhező s nyomorgó néptömegek némi megnyugtására igyekszik kiégérezni. Mert látszat ide, látszat oda, nem így lehet segíteni az ország pénzügyi bajain, hanem újabb állami jövedelmi forrásokkal, munkaalkalmak teremtésével és elsősorban az adóleszállítási törvényjavaslattal egyidejűleg beigért harmincezer lejes protekciós állami fizetéseknek igazságos és takarékos leszállításával.

Feloszlatták a német birodalmi gyűlést

BERLIN. Szenzációs parlamenti esemény történt tegnap délután a német birodalmi gyűlésen. A Papen birodalmi kancellárral az élükön megjelent kormánytagok előtt először a kommunisták, majd Loeb képviselő útján a szociálisták kérték Goeringet, a birodalmi gyűlés elnökét a szükségrendelet felfüggesztésére. Goering elnök szavazásra tette fel a kérdést, mikor Papen kancellár szót kért az elnöktől, amit azonban az elnök nem adott meg. Erre Papen kancellár az elnöki emelvény elé ment s egy írást huzva ki aktatáskájából, az elnöknek akarta átadni, aki azonban arravaló hivatkozással, hogy a szavazás megkezdődött, nem fogadta el az iratot, amely köztudomás szerint a birodalmi gyűlést

felosztó határozat volt. Erre Papen kancellár a kormánytagok kíséretében elhagyta a birodalmi gyűlést s a szavazást távollétükben folytatták.

Papen kancellár az újságírók előtt kijelentette, hogy a birodalmi gyűlést feloszlatoznak tekinti, mivel veszélyeztettnak látta a szeptember 4-én kibocsátott szükségrendelet érvényét s minden határozat, amit a birodalmi gyűlés hoz, semmisnek tekintendő.

NÉMETORSZÁG NEM VESZ RÉSZT A LESZERELÉSI KONFERENCIÁN

GENF. A leszerelési konferencia tanácskozásait tegnap kellett volna megkezdeni, amelyet azonban

minden indoklás nélkül csütörtökre halasztottak.

Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a halasztás azért vált szükségessé, hogy addig a német és francia kormányok között kiéleződött konfliktus békés megoldást nyerjen s így mindkét ország delegátusainak részvétele a konferencián biztosítottak tekinthető legyen.

A német delegáció azonban semmi körülmények között nem hajlandó most már résztvenni a leszerelési konferencián,

mivel erkölcsi kötelességüknek tartják a távolmaradást annál is inkább, mert azt a francia kormányhoz intézett jgyzékben is lefektették.

Goga Octavian egy budapesti lapnak nyilatkozott a romániai Magyar Pártról és a székelyekről

CLUJ-KOLOZSVÁR. Goga Octavian pártelnök volt Lelügy és közoktatásügyi miniszter és kiváló román költő, tegnap szenzációs nyilatkozatot adott egy budapesti tekintélyes napilap Bukarestbe utazott tudósítójának. Goga Octavian többek között a következő érdekes, kisebbségi szempontból rendkívül jellemző politikai kijelentéseket tette:

— A magyar nép életében nagyon sokat határoznak a jelszavak, nem akarok kritikát gyakorolni, de meg kell mondanom, hogy az erdélyi Magyar Párt nem halad velünk párhuzamosan a néptömegek kezelésében. A nyári választások alatt öt székely falut utaztam be, ahol a székely választók rendkívül szívesen fogadtak. A székelyek nagyon fogékonyak, egyben kritikai hajlumuak. Politikailag az az álláspontom, hogy

a székelyeknek mindent meg kell adni.

Goga Octavian azt is közölte, hogy Madách Imre halhatatlan művének „Az ember tragédiájának” román fordításával már teljesen elkészült és ezt a magyar remekművet a bukaresti Teatrul National „Tragedia omului” címen még az őszi szezonban, legkésőbb novemberben színre fogja hozni a budapesti Nemzeti Színház rendezése nyomán.

Vöröszászlós kommunista tüntetés volt Budapesten

BUDAPEST. A legújabb nagyarányú budapesti kommunista tüntetés ügyében tegnap egész nap folytak a vallatások a főkapitányságon. Az előállított 48 tüntető közül soknál löfegyvert találtak, míg

egyiküket Tarsoly Sándor 22 éves közművesegédet azzal gyanúsítják, hogy revolverével a rendőrök közé lőtt.

A tüntető tömeg vöröszászlóval haladt az uttesten, amikor a rend-

őrök a vöröszászlót el akarták venni a tüntetőktől, Tarsoly revolverével a rendőrök felé lőtt, mire a rendőrség is kénytelen volt fegyverét használni. Tekintve, hogy löfegyverrel elkövetett büncselekmény, rögtönítélő bírósági eljárást von maga után, a rendőrség erőlyesen nyomozza, hogy a tömegből ki használt fegyvert.

A KONVERZÍÓ MÓDOSÍTÁSÁRA CSAK DECEMBERBEN KERÜL SOR

BUCURESTI. Kormányköröktől kiszivárgott hírek szerint a konverzió módosítására vonatkozó javaslat nem kerül a rendkívüli parlamenti ülésszak elé s így a reformot elhalasztják ez év decemberéig, addig pedig a konverzióval kapcsolatos összes peresítéseket és végrehajtásokat felfüggesztik.

KÁROLY KIRÁLY ELNÖKÖLT A BUKARESTI NEMZETKÖZI ORVOSKONGRESSZUSON

BUCURESTI. Az orvostörténe-szek nemzetközi kongresszusának diszülésén Károly király elnökölt. A nemzetközi kongresszuson résztvett 33 nemzethez tartozó tudósokat az uralkodó a most alapított Meritu Cultural érdemrend I. osztályával tüntette ki.

Megkezdődtek a vöröshadsereg őszi hadgyakorlatai a Dnyeszter partján

KISENEV. A vöröshadsereg megkezdte őszi hadgyakorlatait a Dnyeszter partján. A közeli falvak állandó félelemben vannak éjjel-nappal, mert szünet nélkül hatalmas ágyudörrenések reszkettetik meg a házakat. Éjszaka rakéták röpülnek fel a levegőbe és állandóan szovjetrepülők cirkálnak a Dnyeszter partján.

Fiatalsuhancok erkölcstelen merénylete egy 67 éves öregasszony ellen

BUDAPEST. Tegnap éjszaka páratlanul brutális merénylet történt a budapesti Pannónia-utca egyik üres háztelkén. A rendőrség eszméletlenül, sebektől borítva találta itt özvegy Bapia Jánosné 67 éves özvegyét. Az öregasszonyt súlyos állapotban kórházba szállították, ahol kiderült, hogy

a 67 éves öregasszony ellen erkölcstelen merényletet követett el két csavargó,

miközben a koromsötét éjszakában, az elhagyott telken az öregasszonyt össze-vissza verték, rugdalták, mert ellenkezett velük. A budapesti főkapitányság bünygyi osztálya a környék suhancái között keresi az öregasszony vakmerő merényletét.

ELINDULT AZ ÉSZAKSARKI OROSZ EXPEDÍCIÓ 400 TONNÁS HAJÓJA

MOSZKVA. Tegnap indult el az orosz expedíció, amely át akar találni a Novaja Zemljában, hogy innen az északi sarkon kutatásokat végezzen. Az expedíció egyik tagja dr. Kurt Wölken német professzor, aki a 400 tonnás „Beluchia” nevű motoros hajón már el is indult a szigetről. Az expedíció vezetője Jermolajev professzor. Az expedíció célja elsősorban az északi sarki vidék meteorológiai viszonyainak megfigyelése, továbbá a jégrétegek mérése. Az expedíció 35 szánkutyával és propellerszánokkal felszerelve indult el. Az expedíciót részben konzervekkel fogják élelmezni, részint friss állati zsákmánnyal. Az

RÁDIÓ

KEDD, szeptember 13.

Bucuresti. 15.45: Gramofon. 18. Mot-zol-zenekar. 20: Rádiógyetem. 20.40: Gramofon. 21: Rádiózenekar. 21.45: Munteanu énekesnő. 22.15: Rádiózenekar.

Budapest. 11.15: Katonazene. 13.15: A rádió ifjúsági felőrája. 14.05: Hangverseny. 18: A magyar nép eredete finn tudós megvilágításában. Bán Aladár dr. előadása. 19: Cigányzene. 20: A véleményről a közvéleményig. előadás. 20.30: A budapesti hangversenyzenekar hangversenye. 21.45: Francia nyelvtanfolyam. 22: Színházi előadás a Stúdióból, majd cigányzene. 1: Táncczene.

Egy tordai román ügyvéd elégtételt adott kisebbségi kartársainak az ügyvédkongresszuson elhangzott támadásokért

TURDA-TORDA. Az ügyvédkongresszus tagjai programjuk szerint meglátogatták Torda városát, ahol Mihály vajda sírját, valamint dr. Ratiu Ioannak, a régi magyarországi románpart elnökének, a memorandumper egyik főszereplőjének a szobrát koszorúzták meg.

Dr. Ratiu Ioan szobránál az elhalt ügyvédenak unokája, Rátz Ágoston, a tordai ügyvédi kamara dékánja, az időközi bizottság jelenlegi elnöke, tartott sovínizmustól tulfutott beszédet, amelynek hatása alatt ép úgy, mint a kolozsvári kongresszuson elhangzott sovínizta beszédek után

a kisebbségi ügyvédek visszavonultak.

Mihály vajda sírjánál dr. Ratiu Ioannak a másik unokája, dr. Boreiu Ioan, a tordai ügyvédi kamara prodékánja tartott beszédet, aki

kifejtette, hogy a kongresszus kezbelén belül nem akar történelmet csinálni, mint a kolozsvári, valamint az előző tordai szónok tette, mert a régi seb már be kellett heggedjen s annak újra felidézése

olyanokat sebesíthet meg, akik ma élnek s akiket nem lehet felelőssé tenni múltért.

Azokat az embereket, akik velünk együtt élnek és dolgoznak az ország konszolidációjaért,

igazságtalanság lenne bántani és sérteni a múltért.

A kisebbségi ügyvédek a kolozsvári kongresszus alkalmával többségi társaik részéről állandóan a támadás középpontjában állottak s a kongresszus tagjainak Tordára kellett kimennie, hogy akadon egy román ügyvéd, aki észrevegye, hogy a tulfutott sovínizta beszédekkel megbántott kisebbségi kartársaknak elégtételt kell adni.

Lepragyanus betegeket szállítottak egy magyarországi kórházba

NAGYKANIZSA. Óriási rémületet okozott vasárnap a dunántúli népes városban két lepragyanus megbetegedés. Tamás Ferenc és Tamás József pólai lakosokat

lepragyanus tünetek között

beszállították a nagykanizsai kórházba. A hatóságok minden intézkedést megtettek a borzalmas betegség terjedésének a megakadályozására.

A gyors orvosi vizsgálat megállapította, hogy

mindketten lépfenében (antrax) betegedtek meg.

Elmondották, hogy a letenyi vásáron birkát vettek, amit otthon levágtak és

a husát elfogyasztották.

Ettől a hustól kapták a betegséget. Tamás Ferenc és Tamás József állapota rendkívül súlyos.

Élve eltemetett két asszonyt a beomlott föld

CAMPOLUNG. Tegnap este borzalmas szerencsétlenség történt a bukovinai Câmpolung városkában. Nicolae Nitis, Florea nevű felesége az édesanyjával együtt egy kisebb völgyben dolgozott, ahonnan szekerekkel szállították el a földet

a városba. Ásatások közben Florea egy háromméteres gödörben dolgozott, amikor a föld hirtelen ráomlott

s az asszonyt teljesen maga alá temette.

Az asszony szerencsétlenségét az

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

BELVÁROSBAN egy nagy különb-járatu szoba vízvezetékekkel üresen, vagy butorral kiadó. Cim a kiadóban.

ZONGORATANITVÁNYT vállal akadémiái módszerrel fiatalember. „Tanítvány” jelisére.

EGY elegáns butorozott szoba 1 vagy 2 személyre a belvárosban kiadó. Cim a kiadóban.

NÉMETORÁKAT jutányos áron adok. Cim a kiadóban.

LŐSZÖRMATRÁCOT vagy tiszta lőszört veszek. Cim a kiadóban.

SOFFÖRÖKNEK 50.000 lej befektetéssel, biztos megélhetés. Cim a kiadóban.

2. számu

nyereményszelvénye

Név

Lakás

édesanyja is látta, aki segítségére akart sietni és beugrott utána a gödörbe. Alig ázott azonban pár percig ásójával, amikor a több méter magasságban felhalmozott föld újból megindult és

maga alá temette az öregasszonyt is.

Egy hároméves kisfiu, aki véletlenül szemtanúja volt a szerencsétlenségnek, értesítette a falu lakosságát, akik mintegy kétszázan másfél órai megfeszített munka után, kiásták a két élve eltemetett asszonyt a földből. Mindketten olyan súlyosan megsebesültek, hogy azonnal kórházba kellett szállítani őket.

SPORT

Vasárnap Csehszlovákia ellen játszik a magyar válogatott labdarúgócsapat. Európa labdarúgó sportjának vasárnap nagy eseménye lesz. Ekkor találkozik Budapesti Magyarországi válogatott csapata Csehszlovákia reprezentációjával az Európa-kupáért. A mérkőzés kimenetele teljesen nyílt s azon Magyarország valószínűleg a következő csapatot fogja szerepeltetni: Szabó (Hungária)—Korányi (Ferencváros), Kocsis (Hungária)—Barátky (Hungária), Sárosi (Ferencváros), Szaniszló (Hungária)—Ottávi (Hungária), Cseh (Hungária), Kalmár (Hungária), Toldi (Ferencváros), Kohut (Ferencváros).

Az Amatőr győzött a Felsőváros elleni bajnoki mérkőzésen. A rendőrség betiltó rendelete folytán vasárnapra kitűzött szabadcsapatok bajnoki mérkőzései elmaradtak. Tegnap délután azonban már ismét játszhattak a csapatok. Az Amatőr a Felsőváros labdarúgóival került szembe és szép játék után az Amatőr 1:0 (1:0) arányban győzött. A győztes gólt Gáll lötte. Biró Puskás volt.

Bánffyhungyadi sportélet. A bánffyhungyadi HSC vasárnap vendégül látta a révi SC jóképességű labdarúgó csapatát és szép játék után Simon (3), Székely és Illés góljaival 1:0-ás félidő után 5:0 arányban győzött. Dr. Lupán jól vezette a nívós mérkőzést.

TEKÉZŐ SPORT

Marosvásárhelyt a CFR—33. vendégül látta az ottani Primaria tekézőcsapatot. Eredmény: Primaria—CFR 381—377. Két menetű játék. Sok néző, nagy lelkesedés. — Szikszai, a szövetség alelnöke a Törökveszből átigazoltatott a CFR csapatba. — Kolozsvárt: szombat Vasas—Solid barátságos 176—121. Szombaton: Remény—Összetartás, 149—140. Tekéző sportszövetség hírei: A Tekéző szövetségbe belépett Brassó első csapata a „Vig barát” név alatt, a szövetség 41. szám alatt regisztrálta. — A Kovács-pályán a következő változás történt: A Hargita csapat hétfőn és pénteken az Avram Jancuval játszik. Vasárnap a Románia fogadta revánsra a Marosújvári Iparosok csapatát és a következő eredményt érték el: Románia—Marosújvár, 129—113. — Szerdán este Bohém és Hargita reváns mérkőzés lesz az Orosz-pályán.

Győződjön meg a BONYHAY hentesárak minőségeiről

Strada. Memorandului 4.
DELICATESSE
Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Szeptember 13. Kedd. Róm.
kath. Ludovica. Prot. Ida.
Maternus. Görög. Cornelia, Sut. Izr. 12.
Elul.

Töprengés.

— Vajjon ha a liberális párt kész lenne a hatalom átvételére, a nemzeti-párt kész lenne a hatalom átadására?

Divat.
Naccsága: Hogy tetszik az új kalapom?
Szobaleány: Csinos. Ilyen volt az én anyai kalapom is...

Adótörvény.
— Olvasta? Az új adótörvény-javaslat szerint, aki két évig nem fizet adót, börtönbe csukják.

— Na és ha kiszabadul, újra adót kell fizetnie?

Okvetlen

— **Időjárásjelentés:** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint kissé hűvösebb idő várható nyugati széllel, esetleg egyes helyeken zivatarok, esők.

— **Inspekciós gyógyszerárak.** Dr. Hintz, Fötér. Dr. Halász, Boeszkay-tér. Dr. Flohr, Ferenc József-ut. Dr. Nagy, Monostori-ut.

— **Impozáns keretek között tartották meg a hetedik katolikus nagygyűlést.** A Nagyváradon megtartott országos katolikus nagygyűlés napozani keretek között folyt le. A nagygyűlésen dr. Cisar Sándor bukaresti érsek és három püspök gróf Majláth Károly erdélyi, Pacha Ágoston temesvári és Fiedler István nagyváradai püspökök vettek részt és a nagygyűléssel kapcsolatos ünnepeken sokezer hívő részvétele mellett tartottak szentb szédeket. A körmenetet Fiedler püspök és a zárószentbeszédet Pacha püspök tartotta.

— **Szabadonbocsátották a Kolozsváron letartóztatott kommunista ifjumunkásokat.** A „Jóestét!” tegnapi száma elsőnek közölte, hogy a kolozsvári sziguranca tegnap délelőtti több kommunista ifjumunkást és ifjumunkásnőt letartóztatott, akik közül Jakab Margitot és Astelean Mariorát kihallgatásuk után még a délelőtti folyamán szabadonbocsátották. Mint értesülünk, a sziguranca tegnap a letartóztatott ifjumunkásokat is bizonyíték hiányában szabadonbocsátotta.

— **Jobban van a Hóldvilág-uccai öngyilkosjelölt mészáros.** A „Jóestét!” tegnapi száma részletesen beszámolt Baumann Sándor Hóldvilág-uccai mészáros családi perpatvar miatt történt öngyilkosságról. Baumann Sándor állapota a késő esti órákban annyira javult, hogy kezelőorvosai biznak felépülésében.

— **Ráesett egy láda és összezuzta az újat.** Salamon József Ferencz József-ut 106. szám alatt lakó munkás kezére ráesett egy láda és bal-kisujját összezuzta. Sebeit a mentők kötözték be.

Rendelet van, csak a végrehajtás késik

CLUJ-KOLOZSVÁR. A városi időközi bizottság az elmúlt hét folyamán szabályrendeletet dolgozott ki a piacok rendezéséről, valamint a viszonteladók vásárlásainak korlátozásáról. Eszerint csak reggel 9 óra után vásárolhatnak eladás céljaira a piac területén. A rendelet ammakidején azonnali hatállyal életbe is lépett, azonban mindeztideig semmi sem tör.

tént a rendelet betartására.

Tegnap délelőtti az érdekelt kolozsvári termelők Balázs István elnök vezetésével küldöttséget menesztettek a távollevő dr. Deleu Victor polgármester helyett dr. Laurentiu Flaviu helyettes polgármesterhez és — tekintettel a kolozsvári termelők érdekére — kérték a kiadott rendelet azonnali végrehajtását.

— **Al Capone nevében akartak megzsarolni egy budapesti nagyvállalkozót.** Az egyik budapesti nagyvállalat vezetője levelet kapott. A borítékból levélpapír került elő, amelynek cégjelzése is volt a következő szöveggel: „Al Capone budapesti képviselője”. A levél írója felszólította a vállalat vezetőjét, hogy azonnal bocsássa el a cég egyik főtisztviselőjét, ellenkező esetben elteszi láb alól és hangsúlyozta, hogy az elbocsátás Al Capone kívánsága. A vállalat vezetője a levelet átadta a rendőrségnek, amely keresi a zsarolót, bár kétségtelen, hogy Al Caponenak semmi köze pesti kollégájának zsarolási trükkjéhez.

— **Október 1-ig lehet a fényképes személyazonossági igazolványokat kivenni.** A kolozsvári polgármesteri hivatal felhívja mindazok figyelmét, akik a kamarai és községi választásra jogosultak, hogy fényképes igazolványukat a városháza 20. számú szobájában váltassák ki, mert a kiállítások legvégső határideje október 1.

Vágja ki

— **Törvényjavaslat készül az agrárbizottságok megszüntetéséről.** Gelnuzeanu földművelésügyi államtitkár most dolgozik egy törvényjavaslaton, amelynek megszavazása esetén október 31-ével megszűnnek az agrárbizottságok és ettől az időtől az agrárbizottságok hatáskörét rendes bíróságok veszik át.

— **A székelykereszturi unitárius téli gazdasági iskola tájékoztatója.**

1. Az iskolában csak olyan román állampolgárok vehetők fel, akik magyar anyanyelvűek. 2. A felvételi korhatár 14—30 év közöttiek, vagyis elsősorban ezeket vesszük fel. 3. Az oktatás minden év október 15-én kezdődik és április 15-én ér véget. 4. Az oktatási idő 2 év, melynek sikeres elvégzése után a tanulók képesítő vizsgát tesznek és a kapott bizonyítvány alapján egyéves katonai szolgálat kedvezményben részesülnek. 5. A felvételhez szükséges okmányok a következők: 1. Anyakönyvi kivonat. 2. Állampolgársági bizonyítvány. 3. Vagyoni bizonyítvány. 4. Iskolai bizonyítvány (időközi értesítő nem jó) arról, hogy a felvételt kérő tanuló legalább négy elemi osztályt végzett. 5. Orvosi bizonyítvány arról, hogy a tanuló egészséges és munkaképes. 6. Községi bizonyítvány, amely bizonyítja, azt, hogy úgy a felvételt kérő tanuló, mint szülei büntetlen előéletűek. 6. Husz éven aluli tanulók számára az iskola bennlakást is ad. A fizetendő díjak és egyéb tudnivalók felől bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az iskola igazgatósága. Cim: Unitárius Téli Gazdasági Iskola Cristur-Székelykeresztur, jud. Odorhelu.

— **Nem kap kegyelmet az elnökgyilkos Gorgulov.** A francia igazságügyminisztérium kegyelmi tanácsa tegnap döntött Doumer elnök gyilkosának, az orosz Gorgulovnak kegyelmi kérvénye ügyében, akit a párisi esküdtszék nyaktiló általi halálra ítélt. Az igazságügyi tanács úgy döntött, hogy nem ajánlja kegyelemre a gyilkos Gorgulovot. Lebrun köztársasági elnök tegnap magához hivatva rambonillesi kastélyába Gorgulov védőit, hogy érveiket személyesen is meghallgassa. Hir szerint Lebrun elnök magáévá fogja tenni a kegyelmi tanács döntését és nem részesíti kegyelemben Gorgulovot, akit még ebben a hónapban ki fognak végezni.

— **Napoleont Schönbrunnban agyonlőtték.** Egy francia újságíró szenzációs leleplezése szerint Waterloo után Napoleon császárt nem szállították Szent Ilona szigetére, hanem Schönbrunnba, míg a világhódító francia császár helyett egy hozzá teljesen hasonló, Robeaud Francis Eugène nevű embert őriztek Szent Ilona szigeten. Hiteles adatok szerint Bertrand tábornok, aki Napoleont száműzésébe követte, úgy beszélt a fogoly álcaszárral, mintha ő lett volna a császár és az ál-Napoleon az alárendeltje. Egy másik adat szerint Schönbrunnban egy éjjel betört a kastélyba egy ember, (az igazi Napoleon), akit az örök lelőttek. Ez az ember halála percéig a reichstadti herceg, Napoleon fia nevét emlegette.

A „Jóreggelt!” nyaralásnyelvényét

— **Ujabb férfiatlanító klinikát fedezett fel a rendőrség.** Linzben a rendőrség nyomára jutott egy titkos magtalanító klinikára, amely szintén Pierre Ramus üzleti vállalkozása volt. Ez a hetedik leleplezett klinika. Kiderült az is, hogy Ramus ügynökei Felső-Ausztria fővárosában, főleg katonák között kerestek médiumokat, akik mindenféle ígérekkel lépre mentek s alávetették magukat a férfiatlanító műtétnek, hogy az emberi nem szaporodását megakadályozzák.

— **Leszállította a tábla a sikasztó tordai titkár büntetését.** A tordai mezőgazdasági kamara titkári hivatalában nagy sikasztást fedeztek fel s a rovincsoláskor megálapították, hogy a mintegy száznyolcvanezer lej elikkasztását Moga Theodor titkár követte el. A törvényszéki főtárgyaláson a vádlott csak 130 ezer lej elikkasztását ismerte be, de a kivizsgált iratok s a tanúk ellene bizonyítottak. A sikasztót a törvényszék másfél évi fogházra ítélte el. Az ítéletét a tábla tegnap Moga titkár büntetését egy évre szállította le.

Ha
felmegy Budapestre,
okvetlenül keresse meg a
Clarus Kert Kabarét,
ahol mindig találkozik
erdélyi ismerősökkel.
BUDAPEST, Rákóczi-ut 15.

— **Ma délután temetik dr. Fehér Dezsőt.** A tragikus körülmények között elhunyt népszerű és közkedvelt dr. Fehér Dezső ügyvédét ma délután 3 órakor temetik a klinikai kápolnából. A szívbénulás miatt elhunyt kiváló ügyvéd tragédiája kapcsán megemlítjük, hogy dr. Fehér Dezső a háboruban szerzett betegsége következtében 6 évvel ezelőtt trombozist kapott s jobb lábát amputálni kellett. Nemrég a trombozisz tünetei újra mutatkoztak a tragikus sorsu ügyvéden s emiatt Budapestre utazott, ahol a Manning klinikán a még épen maradt lábát is le kellett vágni. Hónapokig tartó betegség után végre visszajött Kolozsvárra, megtanult két műlábbal járni és férfias hősiességgel viselte el sorsát. Dr. Fehér Dezső legutóbbi bírói kinevezését kérte, amit igazságügyi körökben kilátásba is helyeztek. Most amikor jogászai pályafutása végre nyugodt megélhetést biztosíthatott volna számára, 43 éves korában ragadta el a váratlan halál.

— **Ezüstpénzt dobált egy csaló az uccai járőrelők közé.** Tegnap a budapesti Erzsébet-köruton lihegő férfi rohant végig és két marokkal szórta jobbra-balra a pénzt: csengő ezüstöket... A járőrelők mohón kapkodták föl az egy és ötpengős nagyságu ezüstöket, de csakhamar végeszakadt a mullatásnak, mert a pénzszóró férfi után két detektív szaladt, akiknek sikerült is elfogni a menekülőt. A főkapitányságon kiderült, hogy az érdekes ember Döbrössy Imre magántisztviselő, aki lakásán egy zsákra való régi osztrák ezüstpénzt tartogatott és az a gyanu, hogy hetek óta csapta be a régi pénzekkel a kereskedőket. Az Erzsébet-köruton egy cukorkauzletben akart kiadni a tisztviselő egy régi ötkoronást, de a detektívek nyomában voltak és megakadályozták a csalást. Döbrössy erre futásnak eredt és menekülése közben egész ezüstkészletét kiszórta a járdára.

s vegyen részt ingyenes tombolánkon!

AZ ERDÉLYI SZEMLE ÚJ SZÁMA. tásban, sok képpel és gazdag tartalommal most hagyja el a sajtót. Tartalma a következő: Bajkó E.: Jókai keresztleánya ma is Kolozsvárt él. S. Nagy László: Novella. Makkai L.: Vers. Tamásy Gy.: Magyar családi élet. Rázmán M.: 50 évvel ezelőtt és 50 év múlva. Sztojka L.: Vers. Pálffy R.: Erdélyi lány Angliában. Debreceni költők: Kiss István, Oláh Gábor, Rácz Imre; Versek. Schmiedt B.: Legyen szó róluk. Román költők: E. Florea. Dragits S. Elbeszélés. Irók és irások. Régi Kolozsvár. Sport. Korszerű irások: Feleki F. B.: S. O. S. — 5 perces irodalom. — Dr. Biró G. — Révai L.: Az utolsó Bolyai. — Boross Elek jubileuma. — Révai K. emlékezete. Címlapjain Paál László gyönyörű erdei képek reprodukcióját és Szentgyörgyi István mesleri diszkuinjának mását közli a lap. Az Erdélyi Szemle gazdag új száma egy-két napon belül az összes tőzsdékben kapható lesz.

Egy rejtélyes párisi bűntett

Eredeti francia
bűnügyi regény

(45)

Mit törődtek ők a fénnel, zajjal, a nagyravágás lázával, a gazdagság hiúságával, a szenvedély óráival. Szerintük az élet mindent megadott nekik, amit okszerűleg kívánhattak.

Néha azonban a kapitány felhőt látott elvonulni jegyese tiszta homlokán.

— Mi baja? ... kérdé tőle. Vallja meg, hogy Rochecord kisasszonyra gondol.

Delorge nem csatlakozott.

Lespéran Erzsébet nem minden keserű könnyek, kegyetlen fájdalom nélkül távozott a szomorú házból, hol olyan boldogtalan volt, de hol Delorge Péterrel ismerkedett meg s szíve mélyében némi lelki furdalást érzett, hogy eltávozott.

Pedig Isten a tanuja, hogy mindent elkövetett haragos rokona kibékítésére, hogy megnyugtassa és megmásítsa vele határozatát:

De valamennyi kérdésre így felelt:

— Le akar-e mondani a gyalázatos házasságról? — felelte a kérelhetetlen nő; akar-e még ma este Banéresbe követni?

— Jó nagynéném ...

— Nem? ... Akkor ne untasson képmutató siránkozásával s mentse meg jelenlététől.

Mindegy!

A fiatal leány néha azt mondta magában, hogy tovább kellett volna kérnie, megnyugtattania, szívből engednie, hogy időt nyerhessen.

Rochecord kisasszony utolsó istenhozzádjá eszébe jutott:

„Soha se lesz olyan boldogtalan, aminőnek én óhajtom“ és mélyen meghatotta.

Anélkül, hogy babonás lett volna elsápadt arra a gondolatra, hogy egyszer majd, valamely halálos esemény következtében eszébe fog jutni ez az átok.

— Mit ne madnék érte, — szölt Delorge Péterhez, ha kibékülhetnék vele és reá bízhatnám, hogy jelen legyen házasságunknál.

Oh! Ha csupán a kapitánytól függött volna, hogy ezen óhaja teljesedjék!

— Szerencsétlenségre — mondotta nagynénje, minden lépést lehetlenné tett a mi részünkről, azzal vádolva minket, hogy vagyona után áhitozunk. Ha most megjelennék nála, semmi esetre sem fogadna el és mindenütt elmondaná, hogy öröksége utáni reményünkben, mindenre lealacsonyodunk. Legjobb lesz ha feledjük, ahogy ő feled minket.

Erre nézve azonban a kapitány csatlakozott.

Az agg szűz szünet nélkül reájuk gondolt és ha nem is adott életjelt magáról, ezt azért tévé, mert még nem vesztett el minden reményt a visszatérésre.

(Folytatjuk)

Éhező román, magyar és olasz határátlépők felett ítélkezett a kolozsvári hadbíróóság

CLUJ-KOLOZSVÁR. A gazdasági válság, amely mindenütt felütötte fejét, leginkább az alsóbbrendű embereknek érzik legjobban. Nagyon sokan vannak, akik hónapok óta vannak munkanélkül és a legnagyobb nyomorúságban élnek. Ez nemcsak itt nálunk van így, hanem az összes európai államokban. Miután látják, hogy nem lehet sehol sem elhelyezkedni, megpróbálnak minden lehetőséget megélni. Ezért van mostanában annyi határátlépő, akik részint itt, részint túl valamelyik országban akarnak elhelyezkedni.

Tegnap délelőtt ismét öt határátlépő ült a vádlottak padján a kolozsvári hadbíróóságon. Árpád Dániel több, mint egy éve munkanélkül volt

s ezért elhatározta, hogy átszökik Magyarországból Romániába.

Gyalog jött Kolozsvárig, ahol megpróbált mindent, hogy munkát kapjon, de sehogyan sem sikerült. Miután elfogyott az a kevés pénze is, ami volt, látván, hogy a helyzett itt sem rózsásabb, mint túl a határon, vissza fordult és vissza akart térni éhező családjához. A határnál azonban elfogták. A hadbíróóság három hónapi börtönre ítélte.

Cociunta János szintén Magyarországról szökött át, hogy

Nagyváradon lakó édesanyját meglátogassa

és hogy végleg itt telepedjen le. Hogy ezt be is bizonyítsa, a Nagyváradon levő 6. gyalogezredbe lépett be, ahol szolgálatot teljesít. Határátlépésért hat hónapi börtönre ítélte a bíróság.

Brini Luigi Olaszországból indult utnak, hogy jobb hazát keressen magának.

Összevándorolta az összes európai államokat, de sehol sem tudott letelepedni, míg végül Törökországot tűzte ki céljául. De nem jutott messzebbre Romániánál, mert a határsárok elfogták. Szintén három hónapra ítélte a bíróság.

Tóth Árpád és Balbu András Magyarországból

az erdélyi rokonaikhoz jöttek és itt akarnak munkát kapni. Balbu András Kurticsnál szökött át és először Aradon próbálkozott elhelyezkedni, ami nem sikerült. A hadbíróóság tekintettel arra, hogy ezeket az embereket

a nélkülözés és a nyomor vette rá a határátlépésre, csak három hónapi börtönre ítélte.

Botrányos verekedés a Széna-téren Ugy megverték egy asszonyt, hogy a férje sem ismertrá

CLUJ-KOLOZSVÁR. Már régen nem történt olyan súlyos verekedés, mint tegnap délután a Széna-téren. Egy védtelen nőt, névszerint Égető Viktória 33 éves bihari illetőségi asszonyt úgy összevert egy ismeretlen támadó, hogy a szerencsétlen nőre a férje sem ismert rá. Az eset úgy történt, hogy a mítsem sejtő áldozat gyanútlanul állott a szekere mögött, amikor odajött egy részeg ember és belekötött. Ebből előbb éles szóváltás keletkezett, majd a brutális férfi nehéz botjával jelezte, hogy támadásra készül. A részeg ember kétszer a fejére sújtott a megrémült asszonynak s amikor az leesett az erős ütéstől, dühös támadója tovább folytatta embertelen munkáját. Először az álla alá vágott áldozatának, aminek hatalmas, 15 centi-

méter hosszú és széles daganat lett az eredménye. Majd

a felájult nőt hátán, mellén és gyomrán, meg az oldalán verte, úgyhogy az asszony teljesen elvesztette az eszméletét.

Mire azonban a férj megérkezett, a verekedő részeg ember eltűnt a hely színéről. A férj ekkor valósággal

nem ismerte meg a feleségét, akit a súlyos verés a felismerhetelenségig eltorzította.

Az eset második fejezete már a mentőállomáson játszódott le, ahol dr. Naghi és dr. Mohaiu mentőorvosok megállapítása szerint az asszony mintegy 10-12 helyen szenvedett súlyos sérüléseket. Miután a sebeit bekötözték, az összetört asszony férjétől támogatva elhagyta a mentőállomást.

A C. F. R.-nek rendeznie kell a peronjegy-automaták lehetetlen működését

CLUJ-KOLOZSVÁR. A CFR igazgatósága nemrégiben az ország majdnem valamennyi vasuti állomáshelyén a várótermekben automata szekrényeket állított fel, amelyek 5 lej bedobása ellenében peronjegyeket bocsátottak ki a közönség rendelkezésére. Ezekből az automatákból a százezer lakosú Kolozsvárnak mindössze egy darab jutott. Bár ne állítottak volna egyet sem!

A kolozsvári automatának megvan az a jó szokása, hogy csak elvétve és rosszul működik.

Mikor vonatérkezések vannak, a közönség megrohanja a kis masi-

nát. Egyre másra hullnak bele az ötlejesek. Az automata azonban a legtöbb esetben

elnyeli a pénzt, az elsikkasztott peronjegy azonban nem ki-vánkozik ki belőle.

Ilyen esetekben a közönség teljesen tájékozatlan. Rohan a portáshoz, aki azonban kijelenti, hogy nem tehet semmit az ügyben. Peronjegy nélkül a peronon nem szabad tartózkodni, ez a parancs.

A közönség a sok vesződség után lekésik a vonaton érkezőkkel való találkozással. De miért is kell jegyet váltani ahoz, hogy valaki a peronra menjen? A vasutnak ta-

lán kára származik belőle?

Mindenestre rövid idő alatt rendet kell teremteni ebben a kérdésben olyanformán, hogy vagy az állomási pénztárnál árusítják mérsékelt áron a peronjegyeket, vagy

teljesen törölik el a kötelező peronjegy váltást, amiből a vasutnak sem származna kára.

Bestiális fajtalan merénylet egy pásztorfiu ellen

TURNU-SEVERIN. Megdöbbentő fajtalan merénylet történt a napokban Broscari községben. Constantin M. Craciun tízéves pásztorfiu a juhokat őrizte a mezőn, amikor egy idegen emberrel találkozott. Az idegen Raducanu Traian néven mutatkozott be és beszélgetni kezdett a barátságos kisfiúval. Raducanu elmesélte, hogy már néhány hónapja munkanélküli, azelőtt a Bánátban dolgozott, ahonnan gyalog indult Craiovába. Azután elmesélte, hogy mennyire szereti a gyermekeket s bár 50 éves nagyon szeretné, ha neki is lenne gyermeke. Azután csókolgálni kezdte a kisfiút, majd

hirtelen ráugrott, betömte a száját és erőszakot követett el rajta.

A gyermek a fájdalomtól elájult és úgy akadtak rá véresen elkékülve. A csendőrség bevezette a nyomozást, aminek eredményeképpen a bestiális merénylet Baclás község határában letartóztatták.

Erdődi Mária: Kis primás
Regény két kötetben. Ára 160 Lej
A kitaláló ifjúsági regény, minden magyar leánynak hasznos és élvezetes olvasmányt nyújt. Mengrendő a „Jóestét!” és Jóreggelt!” kiadójavatalában.

Nyaralásból hazatérők első útja C21NK-hez vezet,
♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦ **hogy ruháit kevés pénzért rendbe tegye** ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61.